

Sygn. akt II CZ 25/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jan Górowski

SSN Marta Romańska

w sprawie ze skargi A. J.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 28 listopada 2011r.,

wydanego w sprawie z powództwa A. J.

przeciwko M. N.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 lipca 2014r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 4 lutego 2014 r.

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Ł. odrzucił skargę A. J. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 28 listopada 2011 r.

W uzasadnieniu wskazano, że postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Ł. oddalił wniosek skarżącego o zwolnienie od opłaty od skargi. Postanowienie to zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącego w dniu 17 stycznia 2014 r. W dniu 24 stycznia 2014 r. skarżący uiścił kwotę 2.300,00 złotych, ale nie odpowiadała ona prawidłowej wysokości opłaty od skargi, która zgodnie z wartością przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie wynosiła 2.391,00 złotych. W świetle tych ustaleń Sąd Okręgowy odrzucił skargę na podstawie art. 112 ust. 3 u.k.s.c. z powodu jej nieopłacenia w przepisany terminie.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego skarżący zarzucił naruszenie art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 424¹² k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. przez ich niezastosowanie oraz art. 112 ust. 3 u.k.s.c. przez jego zastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne i podlegało oddaleniu z następujących przyczyn.

Po pierwsze, należy wskazać, że wbrew twierdzeniom skarżącego pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2013 r., IV CZ 82/13, niepubl. nie znajdzie zastosowania w okolicznościach niniejszej sprawy. W obecnym stanie prawnym należy bowiem odróżnić przypadek, gdy profesjonalny pełnomocnik wnosi do sądu nieopłacony środek prawny niezawierający wniosku o zwolnienie od opłaty oraz przypadek, gdy wniosek o zwolnienie od opłaty został zawarty we wnoszonym piśmie, a sąd go oddalił (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2013 r., III CZ 47/13, niepubl.).

Powołane przez skarżącego orzeczenie odnosi się do pierwszej z opisanych sytuacji i trafnie wskazuje, że konieczne jest wówczas wdrożenie procedury naprawczej poprzez wezwanie strony do opłacenia pisma na podstawie art. 424¹² k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 130 § 1 k.p.c. W takim przypadku, jeżeli

strona wezwana uprzednio przez przewodniczącego nie uzupełni braku fiskalnego w wyznaczonym terminie, sąd odrzuci nieopłacony środek prawny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2013 r., IV CZ 82/13, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2013 r., IV CZ 19/13, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., II CZ 12/12, niepubl.).

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z odmienną sytuacją, ponieważ profesjonalny pełnomocnik strony (adwokat) wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności zawierającą wniosek o zwolnienie od opłaty od skargi. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 9 lutego 2012 r., III CZP 92/11, OSNC 2012, nr 7-8, poz. 87, dla wyjaśnienia, kto „wnosi pismo” istotne jest nie jego autorstwo, lecz określone podpisem oznaczenie osoby wnoszącej pismo. Ustalenie, że osobą tą był profesjonalny pełnomocnik strony implikuje wniosek, że w sprawie znajdzie zastosowanie art. 112 ust. 3 u.k.s.c. Zgodnie z tym przepisem, gdy pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu bądź zaskarżenia zostało wniesione przez profesjonalnego pełnomocnika, a wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia.

Art. 112 ust. 3 u.k.s.c. jest regulacją szczególną, wyłączającą możliwość wdrożenia postępowania naprawczego określonego w art. 130 § 1 k.p.c. Oznacza to, że doręczenie adwokatowi orzeczenia sądu odmawiającego zwolnienia od kosztów sądowych jest samo w sobie zdarzeniem aktualizującym jego obowiązki w zakresie samodzielnego obliczenia i uiszczenia należnej opłaty, w pełnej wysokości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2014 r., IV CZ 113/13, niepubl.; postanowienie z dnia 10 października 2012 r., I CZ 118/12, niepubl.). Konsekwencją niedopełnienia tego obowiązku w terminie określonym w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. jest odrzucenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c.

Należy także zauważyć, że wbrew twierdzeniom skarżącego, zgłoszenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych „przed upływem terminu do opłacenia pisma” (art. 112 ust. 3 u.k.s.c.) obejmuje także sytuację, w której wniosek taki został zgłoszony przez stronę wraz z pismem podlegającym opłacie lub też po jego wniesieniu, a przed wydaniem zarządzenia, wzywającego do opłacenia pisma (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2012 r., III CZP 56/12, OSNC 2013 r., nr 6, poz. 70; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2014 r., V CZ 78/13, niepubl.).

W konkluzji należy stwierdzić, że termin do uiszczenia opłaty biegł, jak prawidłowo wskazał Sąd Okręgowy, od daty doręczenia pełnomocnikowi skarżącego odpisu postanowienia o odmowie zwolnienia od opłaty od skargi. Uiszczenie opłaty w niepełnej wysokości było zaś równoznaczne z nieopłaceniem skargi i skutkowało jej odrzuceniem na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c.

Z powyższych względów, zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.